

سر مقاله

بازتاب ریسک‌های جنگ رمضان در بازار جهانی

جهش كم سابقه پلی اتیلن

اساس انتظارات منفی صعود می‌کند، هر تجربه کوچک از ثبات یا کاهش ریسک نیز می‌تواند به اصلاح سریع قیمت‌ها منجر شود. این یعنی نوسان نه‌تنها شدید، بلکه با دامنه رفت و برگشت بسیار بالاست. این الگوی رفتاری، فضای برنامه‌ریزی را برای کل زنجیره دشوار می‌کند و سرمایه‌گذاری‌های جدید را در وضعیت تعلیق قرار می‌دهد.

در نهایت، جهش ۴۰۰ دلاری پلی اتیلن بیش از آنکه نشانه یک بحران ساختاری در عرضه باشد، آینه‌ای از واکنش رفتاری بازار به ریسک‌های ژئوپلیتیکی است. جنگ رمضان نشان داد که بازار پلیمرها در آسیا به شدت وابسته به سیگنال‌های ریسک خاورمیانه است و کوچک‌ترین علامت ناامنی می‌تواند زنجیره انتظار-رفتار-قیمت را فعال کند. تا زمانی که این حساسیت به ریسک مهار نشود و سازوکارهای پایدارتر برای مدیریت انتظارات بازار طراحی نشود، هر موج تنش سیاسی می‌تواند دوباره چنین جهشی را رقم بزند؛ حتی اگر تولید واقعی دچار اختلال نشود. ♦

شاخص‌های امنیتی منطقه‌ای — از افزایش نرخ بیمه بازرگانی گرفته تا هشدارهای کشتیرانی — وارد محدوده قریز می‌شود، این مدل‌ها به‌طور خودکار، قیمت‌های پیشنهادی را بالا می‌برند. این مکانیسم الگوریتمی، حتی اگر تغییری واقعی در عرضه رخ نداده باشد، به‌تنهایی می‌تواند موج قیمتی ایجاد کند و رفتار بازار را از مسیر طبیعی خود منحرف سازد. در چنین ساختاری، شرکت‌های مصرف‌کننده پایین‌دست بیشترین فشار را تحمل می‌کنند. واحدهای تولید فیلم، بسته‌بندی، لوله و قطعات صنعتی که با حاشیه سود محدود فعالیت می‌کنند، قادر نیستند این سطح از نوسان را در زمان کوتاه جذب کنند. برخلاف تولیدکنندگان بزرگ پلی‌اتیلن که می‌توانند از جهش قیمت منتفع شوند، صنایع پایین‌دست ناچارند یا تولید خود را کاهش دهند یا ریسک افزایش قیمت محصول نهایی را بپذیرند. این وضعیت، به‌دلیل نقش گسترده پلی‌اتیلن در زنجیره کالاهای مصرفی، می‌تواند به سرعت به تورم صنعتی و سپس مصرفی تبدیل شود. نکته مهم دیگر این است که چنین جهش‌هایی معمولاً بازگشت‌های تند هم دارند. وقتی بازار بر

توقف تولید است و نه قطع صادرات، بلکه تغییر ناگهانی در «انتظارات بازیگران» است؛ انتظاری که به سرعت تبدیل به رفتار احتیاطی، ذخیره سازی پیش دستانه و خریدهای غیرمعمول می شود. در چنین شرایطی، قیمت نه بر اساس وضعیت فعلی عرضه، بلکه بر مبنای «سناریوهای بدبینانه» تعیین می شود. معامله گران آسیایی و به ویژه چینی که تجربه چندین دوره اختلال عرضه ناشی از تنش های خاورمیانه را پشت سر گذاشته اند، معمولاً به سمت خریدهای تدافعی حرکت می کنند. این رفتار، خود به خود فشار انتقاضی کاذب ایجاد کرده و موج صعودی قیمت را تشدید می کند. جهش اخیر پلی اتیلن را باید در همین چارچوب دید؛ بازاری که به جای آنکه منتظر داده های واقعی بماند، «پیش خور کردن ریسک» را ترجیح داده است.

از طرف دیگر، باید نقش بازیگران مالی و شرکت های بازرگانی بزرگ را نیز در نظر گرفت، بخش قابل توجهی از معاملات پلی اتیلن در آسیا توسط شرکت هایی انجام می شود که از مدل های قیمت گذاری مبتنی بر ریسک استفاده می کنند. هنگامی که

♦ | بازار پلی اتیلن در هفته‌های اخیر بیش از آنکه منطق معمول عرضه و تقاضا را بازتاب دهد، تحت تأثیر رفتار معامله‌گران و انتظارات ناشی از ریسک‌های سیاسی قرار گرفته است. قیمت پلی اتیلن در چین، که تاپیش از ۹ اسفند در محدوده ۹۸۰ دلار بر تن نوسان آرامی داشت، بلافاصله پس از آغاز جنگ رمضان وارد یک مدار جدید شد؛ مداری که در آن، سرعت تغییرات مهم‌تر از حجم واقعی تغییرات عرضه بود. رشد قیمت تا سطح ۱۳۸۷ دلار بر تن — جهشی بیش از ۴۰۰ دلار و معادل حدود ۴۱ درصد — نشان می‌دهد که بازار، بیش از آنکه با کمبود محسوس مواجه باشد، درگیر «هراس از کمبود» شده است.

بازار پلیمرها ذاتاً بازاری مبتنی بر قراردادهای کوتاه‌مدت، حجم‌های کوچک‌تر معامله و حساسیت رفتاری بالاست. برخلاف بازار نفت خام، که تولیدکنندگان بزرگ با دهداری ظرفیت مازاد و مدیریت عرضه، نوسان‌ها را مهار می‌کنند، در بازار پتلی اتیلن رفتار بازیگران کوچک و متوسط نقش تعیین‌کننده دارد. وقتی یک شوک امنیتی بزرگ در خاورمیانه رخ می‌دهد، اولین اتفاقی که می‌افتد نه

تئوپلیتیک انرژی

حملات متقابل و بازگشت قیمت نفت به بالای ۱۰۰ دلار

حمله هوایی امارات به مخازن سوخت ایران خبر داده‌اند.

به گفته سخنگوی قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا، نیروهای آمریکایی با همکاری برخی دولت‌های منطقه، هم‌زمان مناطق بندر خمیر، سیریک و جزیره قشم را هدف حمله هوایی قرار دادند و نیروهای ایرانی نیز با واکنش سریع، شناورهای نظامی مهاجم در شرق هرمز و جنوب چابهار را هدف قرار داده‌اند.

در پی افزایش ناگهانی تنش‌ها، بازار جهانی انرژی واکنش فوری نشان داد؛ قیمت نفت برنت باردیگر از مرز ۱۰۰ دلار عبور کرد و تا حدود ۱۰۲ دلار در هر بشکه افزایش یافت. این رخدادها تأکید دوباره‌ای بر مهم بودن امنیت مسیرهای راهبردی حمل‌ونقل انرژی در خلیج فارس و حساسیت بالای بازار نسبت به تحولات ژئوپلیتیک دارد.

تشدید درگیری هادر جنوب خلیج فارس

در پی مجموعه‌ای از درگیری‌های نظامی در محدوده جنوبی خلیج فارس و اطراف تنگه هرمز، وضعیت امنیتی منطقه وارد مرحله تازه‌ای شده است. شامگاه پنجشنبه، وقوع چندین انفجار در اسکله بهمن قشم توجه رسانه‌ها را جلب کرد. در حالی که رژیم اسرائیل هرگونه دخالت در این رویداد را رد کرده، برخی منابع عربی مدعی شده‌اند که جنگنده‌های امارات در حمله هوایی به این منطقه دست داشته‌اند. به دنبال گسترش این تنش‌ها، منابع نظامی ایرانی اعلام کردند که پس از تعرض نیروهای آمریکایی به یک نفتکش ایرانی در محدوده جاسک، یگان‌های مستقر در تنگه هرمز مواضع منجاولان را زیر آتش موشکی قرار دادند. گزارش‌های اولیه حاکی است سه ناوشکن آمریکایی در نزدیکی دهانه تنگه هدف حمله قرار گرفته و سپس به سمت دریای عمان عقب‌نشینی کرده‌اند. منابع خبری عربی نیز از پنج

پیوند انرژی و امنیت غذایی

اختلال در انرژی

و تبعات آن برای امنیت غذایی؛

کاهش تولید کود در

پی محدودیت‌های

گازیئرئویلیتیکی؟

خبرخوان

● واشنگتن برای نفت عراق هم ناظم

تعیین می‌کند / کمک نفتی عراق به ایران

وزارت خزانه داری آمریکا؛ واشنگتن معاون وزیر نفت عراق را به اتهام تسهیل فروش نفت برای ایران و شبه نظامیان وابسته تحریم کرد. این فرد با جعل اسناد، منشأ نفت را تغییر داد؛ تانک ایران در بازارها به عنوان «نفت خالص عراق» فروخته شود.

● امارات از ترس ایران مخفیانه نفت صادر می‌کند

رویترز: امارات به صورت محرمانه بخشی از صادرات نفت خام خود را دوباره از طریق تنگه هرمز انجام داده. برای جلوگیری از حملات ایران، از نفتکش‌هایی استفاده کرده که سیستم رهگیری آن‌ها خاموش بوده و در آفریقا ۶ میلیون بشکه نفت را با چهار نفتکش صادر کرده. این محموله‌ها یا در دریای منتقل شده یا در عمان ذخیره یا به کره جنوبی و مالزی ارسال شده‌اند.

● رشد قیمت بنزین در آمریکا ادامه

دارد/ بنزین کالیفرنیا ۱۰ دلاری شد

میانگین قیمت هر گالن بنزین در آمریکا به ۴.۵۶ دلار افزایش یافت. البته قیمت بنزین در ایالت کالیفرنیا به ۱۰ دلار در هر گالن رسیده و در برخی مناطق تا ۱۳ دلار نیز فاصله چندانی ندارد.

● اعتراف واشنگتن پست؛ محاصره

دریایی تا ۵ ماه بر ایران تاثیر ندارد

واشنگتن پست: یک تحلیل محرمانه سیا به این نتیجه می‌رسد که ایران می‌تواند برای سه تا چهار ماه از محاصره دریایی ایالات متحده جان سالم به در ببرد، قبل از اینکه با مشکلات اقتصادی شدیدتری مواجه شود.